

<http://hallofpeople.com/gr/bio/Gonatas.php>

Ε. Χ. Γονατάς

Ο φιλόξενος καρδινάλιος,

Εκδόσεις Στιγμή, 1997

σελ.: 37-41,

Ένα μεσημέρι, πριν από πέντ'-έξι χρόνια, στην πόλη που μένω, συνεδριάζε εκτάκτως το δημοτικό συμβούλιο, στο οποίο, μαζί με άλλους ευυπόληπτους πολίτες, συμμετείχα τότε κι εγώ. Είχαμε, λοιπόν, συγκεντρωθεί γύρω από το μεγάλο στρογγυλό τραπέζι για να εξετάσουμε ένα σοβαρό θέμα, του οποίου η επίλυση απαιτούσε περίσκεψη και λεπτούς, επιδέξιους χειρισμούς. Κάποια ατασθαλία είχε ανακαλυφθεί στη διάθεση και διακίνηση του άνθρακος του εργοστασίου και παραγωγής φωταερίου, που η εκμετάλλευση του ανήκε στο Δήμο. Το δίλημμα ήταν αν έπρεπε να ξεσκεπαστεί ή να καλυφθεί η κατάχρηση και ν' αποπεμφθεί αθορύβως ο ένοχος, δίχως την ανάμιξη της δικαιοσύνης. Απόφασις δεν ήταν εύκολο να ληφθεί. Εγώ, που από την πολύωρη και θορυβώδη συζήτηση είχα αρχίσει να γίνομαι πτώμα, έχωσα, ασυναισθήτως και από αμηχανία, στο στόμα μου ένα μεταλλικό συνδετήρα, που έπαιζα από ώρα νευρικά στο χέρι μου, και άρχισα να τον μασουλίζω· κάποια στιγμή τον νιώθω να ξεφεύγει από τα

δόντια μου, να πέφτει κάτω και τον χάνω. Επρόκειτο σε λίγο να τεθεί το θέμα σε ψηφοφορία και η προσοχή μου έπρεπε να είναι τεταμένη. Αλλά πες μου, πώς να συγκεντρωθώ, που μου πέρασε ξαφνικά η ιδέα, ότι ίσως ο συνδετήρας να μην είχε πέσει στο χαλί, που ήταν το πιο φυσικό να συμβεί, αλλά μπορούσε κάλλιστα να τον είχα καταπιεί, δεδομένου ότι είχε προηγηθεί της εξαφανίσεώς του, ξέχασα να σ' το πω, ένα ισχυρό, θορυβώδες φτάρνισμά μου. Πανικός με κυρίεψε, που οι περιστάσεις όμως δεν μου επέτρεπαν να τον εξωτερικεύσω. Κι αρχίζει τότε το μεγάλο μαρτύριό μου! Από τη μια προσπαθούσα να παρακολουθώ τι έλεγαν οι άλλοι σύμβουλοι, υποχρεωμένος ν' απαντώ κάθε φορά στις ερωτήσεις τους, κι από την άλλη δεν ξεκολλούσε από το μυαλό μου η πένθιμη σκέψη ότι ως εδώ ήταν, πάει πια, είμαι καταδικασμένος, καθώς φανταζόμουν τις μυτερές άκριες του συνδετήρα, που μάλιστα απ' το πολύ τράβηγμα και μάσημα τον είχα ανοίξει, ν' αγκιστρώνονται στο στομάχι μου· κι αν κατάφερναν, σκεπτόμουν, έστω να ξεγλιστρήσουν από κει, σίγουρα πάλι θα γαντζώνονταν πιο κάτω στα έντερά μου, οπότε καλά κόλλυβα, Αγάθη! Θα 'πρεπε επίσης να προσθέσω ότι κάποιοι μικροί αλλά σουβλεροί πόνοι που είχα αρχίσει να αισθάνομαι στο στομάχι συνηγορούσαν υπέρ της πιθανότητας αυτής, μετατρέποντας τους φόβους μου σχεδόν σε βεβαιότητα.

«Πουρέ, Αγάθη· πρέπει να φας αμέσως ένα βαθύ πιάτο πουρέ ή έστω και σκέτες πατάτες βραστές, αν θέλεις να σωθείς, έλεγα από μέσα μου, είναι η μόνη σου ελπίδα!» καθώς αυτομάτως θυμήθηκα πως είχα διαβάσει κάπου ότι, σε παρόμοια με το δικό μου ατυχήματα, ο πουρές ήταν το μόνο ενδεδειγμένο αντίδοτο. Αλλά πώς μπορούσα, πες μου, να τολμήσω να ζητήσω ένα τέτοιο πράγμα, υπό τις συνθήκες που σου περιέγραψα; Στην απελπισία μου, λοιπόν, αφήνω να πέσει το μολύβι μου στο πάτωμα, και

σκύβω ευθύς να το μαζέψω, παριστάνοντας ότι επανορθώνω δήθεν την απροσεξία μου, ενώ, στην πραγματικότητα, είχα γουρλώσει τα μάτια, ψάχνοντας με απόγνωση για τον χαμένο συνδετήρα! Μα ο καταραμένος συνδετήρας δεν εμφανιζόταν πουθενά στο πεδίο της ορατότητάς μου συνεργούσε, βέβαια, σ' αυτό και το χαλί ένα είδος παρδαλόχρωμης βελέντζας, που η μαλλιάρη υφή του μπορούσε να προσφέρει άπειρους κρυψώνες στο αντικείμενο της έρευνάς μου, οπότε στο αποκορύφωμα της απογνώσεώς μου, αναπηδώ με δύναμη στην όχι και τόσο σταθερή καρέκλα μου που, όπως σωστά είχα υπολογίσει, δεν άντεξε στην απότομη πίεση του σώματός μου· τρίζοντας, ξεκόλλησε το ένα της ποδάρι, διαλύθηκε, και γκρεμίστηκα χάμω.

Επωφελούμενος του γενικού σάλου και της συγχύσεως που δημιούργησε η πτώση μου, άρχισα να μπουσουλίζω με τα τέσσερα κάτω απ' το τραπέζι. Περιττό να σου πω ότι ο συνδετήρας δε βρέθηκε ποτέ, ότι έζησα στη συνέχεια δύο εφιαλτικές μέρες, με την αμφιβολία τον κατάπια ή δεν τον κατάπια, κι ότι η αβουλία μου —όπως και η δική σου στην περίπτωση της κουτσουλιάς— εξαιτίας του φόβου ν' αντιμετωπίσω την αλήθεια, νίκησε το άγχος μου, αφού τελικά δεν μου επέτρεψε —όπως θα ήταν επιβεβλημένο— ν' ακτινογραφηθώ.

Από: ifigeneiasiafaka.com

ΤΟ ΒΑΡΑΘΡΟ (1963)

(αποσπάσματα)

Ικεσία

Μπροστά μου υψωνόταν αγέρωχο, το πανάρχαιο δέντρο με τη χαλκοπράσινη φυλλωσιά. Μια βραχνή φωνή αντήχησε μες στην ψυχή μου.

Έπεσα στα γόνατα. Καθώς προσευχόμουν, είδα τα χέρια μου τ' απλωμένα ικετευτικά, να φεύγουν απ' τους ώμους μου και σαν περιστέρια να περνούν ψηλά φτερουγίζοντας και να χάνονται μέσα στα φουντωμένα κλαδιά που σκιρτούσαν.

Ο ερημίτης

Η ξύλινη πόρτα έτριξε ανοίγοντας, και μια μακριά πάλλευκη γενειάδα στρώθηκε στα πόδια μας κι έφεξε τις μορφές μας, αστράφτοντας μες στο σκοτάδι.

Περπατώντας επάνω της, μπήκαμε στην καλύβα. Δυο κορμοί δέντρων ήταν γερμένοι, για καθίσματα, καταγής. Αφού φιλήσαμε πρώτα το χέρι του γέροντα, αρχίσαμε να γδυνόμαστε. Εκείνος είχε τραβηχτεί σε μια γωνιά και, δίχως να μας προσέχει, κούρντιζε ήσυχα το πανάρχαιο βιολί του, απ' όπου έσταζαν κάθε τόσο χοντρά δάκρυα κερι.

Το σπαθί

Σύρθηκα στα στενά μουχλιασμένα λαγούμια, βαθιά μες στη γη. Το σπαθί αυλακώνοντας τα σκοτάδια, προχωρούσε κατά πάνω μου απειλητικό. Έκλεισα τα μάτια κι είπα μια μικρή προσευχή, όλη-όλη δυο λόγια. Που περίσσευε τόπος να κάνω το σταυρό μου, έτσι που ήμουν σφηνωμένος σαν την ψίχα μέσα στο ξύλο του κλώνου.

Περάσανε στιγμές τραγικής αγωνίας. Το λαγούμι αντηχούσε ως πέρα τους χτύπους της καρδιάς μου. Δειλά-δειλά ξανάνοιξα τα βλέφαρα.

Δεν μπορούσα να πιστέψω τα μάτια μου. Μια στραφτερή δέσμη φωτός, ολόδια με το σπαθί που είδα, χυνόταν απ' την τρύπα στο βάθος. Γύρω στο άνοιγμα θροίζανε λουλούδια.

Άρχισα να γελώ και να κλαίω, βγάζοντας άναρθρες κραυγές όπως τ' αγρίμια.

Από mogolospolemistisvalkaniosagrotis.blogspot.gr

Η Άνοιξη

Ανέβηκα τα σκαλοπάτια τα λαξεμένα σε ψηλούς βράχους και βγήκα στο οροπέδιο που απλωνόταν μπροστά μου σαν τεράστιο αυτί. Πέρα οι λόφοι κολυμπούσαν στο φως κι είχαν το χρώμα που παίρνουν τα σφαχτάρια στο τσιγκέλι. Όπου κι αν γυρνούσα τα μάτια έβλεπα ξερή λάσπη, σκασμένη. Ούτε πράσινο φύλλο, ούτε λουλούδι, ούτε μια μέλισσα. Κι ο αέρας μύριζε βαριά σαν να 'βγαινε από άδειο πιθάρι.

Καθώς περπατούσα μου φάνηκε πως άκουγα να τρέχουνε νερά, βαθιά σε υπόγεια λούκια. Κόλλησα χάμω τ' αυτί μου κι άκουσα καθαρά μαζί με τα νερά που γλουγλουκίζανε κι ένα ανάλαφρο θρόισμα.

Βγάζω από την τσέπη το μαχαίρι μου, το μπήγω στη γη —το 'νιωσα να χώνεται όπως στο κρέας ενός μεγάλου ψαριού— κι αρχίζω να τη χαράζω, να τη σκίζω φέτες φέτες, τραβώντας με δύναμη τη σκληρή κρούστα που τη σκέπαζε.

Και τότε, τι θαύμα! Χιλιάδες μπουμπούκια και λουλούδια με τσαλακωμένα πέταλα, άσπρες, ρόδινες και μαβιές ρίζες, αμέτρητα σπαθωτά φύλλα, μαμούνια, σερσέγκια με σουβλερές μύτες, θαλασσοπράσινες κρεατόμυγες, χρυσαλλίδες και πεταλούδες με διπλωμένα φτερά, αποκαλύφθηκαν ολόκληρος κοιμισμένος κόσμος, που οι αχτίνες του ήλιου σιγά σιγά τον ζέσταιναν, τον ξεμούδιαζαν, τον ξυπνούσαν από τη νάρκη του.

Το γρασίδι, σγουρό, ψήλωνε τρίζοντας ολόγουρά μου. Ο αέρας μοσκοβολούσε. Ένα πουλί βγήκε απ' τον κρυψώνα του, τίναξε τα χώματα απ' τις φτερούγες του και μου είπε: «Ακόμα λίγο, κι η άνοιξη αυτό το χρόνο θα 'μενε κρυμμένη στη γη».